ANUL III. Nr. — 800. EDIȚIA INTAIA DUMINICA, 14 APRILIE 1891

NUMĚRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUNI și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In București la casa Administrației
Din Județe și Străinătate prin mandate postale.
Un an în țară 30 lei; în străinătate 50
Șése luni » 15 » » » 25
Trei luni » 8 » » » 13

Un număr în Streinětate 15 bani

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevěrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĚRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

Din BUCURESCI și JUDEȚE se primesc NUMAI la ADMINISTRAȚIE.
Din STREINĚTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciuri la pagina IV . . . . . 0.30 b. linia
» » » III . . . . . 2.— lei »
» » » II . . . . . 3.— lei »
Inserțiunile și Reclamele 3 lei rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numěrul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĚR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Scrisóre deschisă

CĂTRE

Cei 488 de alegětorĭ aĭ colegiuluĭ al II-lea de Iașĭ carĭ aŭ votat pentru mine

Iubițĭ Alegětorĭ!

Când am venit în Iașĭ pentru a solicita voturile alegětorilor colegiuluĭ al II-lea de Cameră, nu mi-am făcut iluzia că voiŭ fi ales. Nu am știut chiar dacă voiŭ întruni atâtea voturĭ; — dar am știut un lucru: Că atât eŭ, cât și ceĭ carĭ vor avea nemărginitul curaj de a se declara pe față partizanĭ aĭ ideeĭ apărate de mine, ne expuneam — eŭ, ureĭ înverșunate a șarlatanilor politicĭ, carĭ nu știŭ să respecte convingerile adâncĭ sincer exprimate; alegětoriĭ meĭ, persecuțiilor și bunuluĭ plac al unor puternicĭ fără scrupulurĭ.

Cu toate aceste nu am șovăit. Mi-am pus candidatura în mod franc și fără tertipurĭ de politician. Domniile Voastre iarășĭ nu ațĭ șovăit, nu v'ațĭ lăsat a fi nicĭ ademenițĭ, nicĭ intimidațĭ și ațĭ mers la urnă cu fruntea senină și cu conștiința împăcată a omuluĭ care îșĭ dă seamă de însemnătatea votuluĭ sěŭ și de datoria sa de cetățean, care nu trebue să lase a i se călca drepturile.

Mulțumirea mea sufletească este decĭ îndoită astă-zĭ, când lupta e sfîrșită; căcĭ, pe de o parte, ideia ce eŭ o reprezint a ieșit triumfătoare, de și eŭ nu am fost ales; pe de altă parte, adversariĭ meĭ—carĭ astă-zĭ sunt și aĭ Domniilor Voastre —aŭ rěmas rușinațĭ, cu tot succesul lor material.

De astă-zĭ încolo, se va ști decĭ pretutindenĭ în această Țară, că în Iașĭ — generoasa și nenorocita Capitală a vecheĭ Moldove — o idee măreață și salvatoare a prins rădăcinĭ și că de aci va porni mișcarea de redeșteptare, care trebue să cuprindă întreaga Țară, maĭ curând de cât se așteaptă învingětoriĭ de astă-zĭ.

Iubițĭ Alegětorĭ!

Ar fi banal, ba nu: ar fi cutezător din partea mea, dacă așĭ voi să vě adresez mulțumirile mele pentru actul de independență civică ce ațĭ îndeplinit. Ar fi cutezător, zic, pentru că știŭ bine că Domniile-Voastre, când ațĭ pus în plic buletinul luĭ Alex. V. Beldimanŭ, nu v'ațĭ gândit la persoana mea — pe care mulțĭ din Domniile-Voastre nu o cunosc — ci ațĭ voit să asigurațĭ izbânda ideeĭ, pe care eŭ o apěr de 25 de anĭ. De și ar fi măgulitor pentru mine să atribuesc simpatieĭ ce așĭ fi putut să vě inspir, succesul ce am dobândit; cu toate acestea nu am, nu îndrăznesc să am această pretenție, căcĭ ea ar micșora valoarea voturilor Domniilor-Voastre.

Cu atât maĭ mult nu pot să am această temeritate, cu cât v'am declarat în ultima întrunire publică la care vě convocasem, că votând pentru mine, votațĭ pentru cel maĭ neîmpăcat dușman al Streinuluĭ de pe Tron și al sistemuluĭ monarhic.

Acesta este decĭ înțelesul adevěrat al celor *488* de buletine cu numele meŭ, carĭ s'aŭ găsit în urne, în ziua de 10 Aprilie 1891.

Și maĭ are încă un înțeles, tot atât de însemnat, votul Domniilor Voastre din acea zi, pe care eŭ nu o voĭ uita: — Aceasta este dorința mea și a Domniilor Voastre de a vedea triumfând, într'un viitor apropiat, drapelul democrațieĭ republicane, care până astăzĭ nu a fost întinat de balele servilismuluĭ monarhic și care, curat și mândru trebue să rěmâe până în ziua victorieĭ definitive.

Nu vě mulțumesc decĭ, **Iubițĭ Alegětorĭ!** dar vě admir și mě închin înaintea prestigiuluĭ ce v'ațĭ dobêndit în ziua de 10 Aprilie 1891.

Stăruițĭ pe această cale. Urmațĭ a nu șovăi, precum nu ațĭ șovăit, și eŭ vě promit, vě jur, a nu mě arăta nedemn de încrederea voastră.

Nu vě zic decĭ rěmas bun; dar la revedere în primele zile ale luneĭ Septembrie a acestuĭ an.

Iașĭ în 12 Aprilie 1891.

Alex. V. Beldimanŭ.

TELEGRAME

VIENA, 12 Aprilie.—D-nu Vuicĭ, ministru de finanțe al Serbieĭ, a cerut o întrevedere D-luĭ Kalnoky; el a avut cu dînsul o lungă întreținere după care a decis să amâne cu o zi plecarea sa la Petersburg spre a studia chestia impozituluĭ pe consumațiunĭ. D-nu Kalnoki va indica guvernuluĭ sêrbesc mijloacele care ar putea să înpedice un conflict maĭ serios.

PARIS, 12 Aprilie.—Consiliul municipal a adoptat de urgență o protestare energică în contra sistemuluĭ de protecțiune absolută, susținut de comisiunea vămilor. El cere guvernuluĭ să întrebuințeze toată influența sa în potriva acestor tendințe anti-democratice și contrariĭ intereselor generale ale orașuluĭ Paris.

ROMA, 12 Aprilie.—Camera a respins cu 211 voturĭ contra 71 propunerea D-luĭ Sineo, combătută de guvern, de a conserva scrutinul pe listă pentru orașe. Camera a aprobat prin scrutin secret cu 182 voturĭ contra 75 proiectul de desființare a scrutinuluĭ pe listă.

BERLIN, 12 Aprilie.—Dieta a adoptat cu apel nominal cu 327 voturĭ contra 23 regulamentul pentru comunele rurale.

??

Astă-zĭ D. Lascar Catargiu, primministru al M. S. Domnitoruluĭ, Carol I la 1866 face parte din cabinet.

Il întrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12,000 galbenĭ dăruițĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti și publicată în „Monitorul“ cu Nr. 118?

Care este așezěmêntul de binefacere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

Camera viitoare

Rezultatul definitiv al alegerilor este următorul:

Până acum sunt:

90 guvernamentalĭ,

54 opozanțĭ din toate nuanțele,

Din 39 de balotagiurĭ se poate prevedea cu siguranță că opoziția va izbuti în 19 locurĭ.

Așa dar viitoarea Cameră se va compune din:

110 deputațĭ guvernamentalĭ,

și din

73 deputațĭ aĭ opozițiuneĭ.

In asemenea condițiunĭ nicĭ regimul actual nicĭ Camera nu vor avea de cât o viață scurtă.

Dar în urmă, ce va fi?

Ce va voi Dumnezeŭ și Carol I până în ziua când Româniĭ se vor convinge că singura scăpare este gonirea **Neamțuluĭ afurisit și blestemat**, *care îșĭ rîde de această Țară.*

Argus.

„Adevěrul“ la Iași

ALEGERILE

Colegiul I.

Colegiul I de Iașĭ a dat de astă dată o dovadă strălucită de *vită*—litate: el a ales deputațĭ niște oamenĭ, a căror diademă este D. Dimitrie Zarifopol, *inteligentul* și bine pregătitul bărbat politic și a căror *trenă* este D. Mihail Kogălniceanu, care n'ar fi intrat în Cameră, dacă prefectul și comisariĭ D-luĭ Lascar Catargiu nu s'ar fi milostivit să 'l aleagă.

Rezultatul alegereĭ colegiuluĭ I a uimit și întristat pe oameniĭ independențĭ, iar pe partizaniĭ votuluĭ restrîns ĭ-a pus pe gândurĭ. Junimiștiĭ în special, carĭ aŭ fost ceĭ maĭ rěŭ încercațĭ în actualele alegerĭ, s'aŭ făcut partizaniĭ votuluĭ universal.

Asupra efectuăreĭ alegereĭ, avem puține de spus: bătăĭ și scandalurĭ zgomotoase n'aŭ fost; dar presiunĭ, ingerințe, amenințărĭ și maĭ cu seamă corupțiunea aŭ domnit la lumina zileĭ.

Tot ce are omul maĭ scump: existența, sentimentele intime, onoarea; tot ce este ambiție deșartă și poftă fără sațiŭ, a fost exploatat fără de rușine de prefectul Iancu Ventura și de sateliții sěĭ colectivisto-disidențĭ.

Toțĭ funcționariĭ, carĭ votează în colegiul I, aŭ fost pe rînd chemațĭ înaintea prefectuluĭ, care—după ce le a ținut câte un logos moralizator — i'a amenințat cu darea afară, dacă nu vor vota pentru candidațiĭ sěĭ. Altora le-a promis slujbe, le-a promis marea cu sarea.

In fine, după ce a întrebuințat toate presiunile asupra oamenilor carĭ atârnă în orĭ-ce chip de administrație, după ce le-a pretins să ingereze asupra conștiințeĭ rudelor și amicilor lor independențĭ, prefectul a lăsat mână liberă candidaților sěĭ, carĭ *aŭ cumpěrat*, menținem cu toată stăruința acest cuvînt, *aŭ cumpěrat* cu banĭ voturile acelora carĭ se vind pe banĭ.

Mulțumită acestor mijloace, lista guvernuluĭ a întrunit acea murdară majoritate, care va rěmâne ca o pată vecinică pe fruntea acelora carĭ aŭ întrodus în țara noastră votul restrîns și aŭ împărțit poporul român în clase, unele asupritoare și venale, altele asuprite și împiedicate de a'șĭ exprima libere voința.

*

Colegiul II

Miercurĭ s'aŭ repetat manoperile de Marțĭ, revězute, adăogate și mult maĭ nerușinate.

Incă de la orele 6 dimineața, agențiĭ electoralĭ aĭ administrațieĭ, compușĭ în mare parte din funcționarĭ polițieneștĭ deghizațĭ, împreună cu candidațiĭ prefectuluĭ aŭ început goana după alegětorĭ.

Din această pricină aproape toate trele biurourile electorale aŭ fost ocupate de opoziție.

Secția I-a.

Alegětoriĭ din despărțirea III-a, carĭ votează în secțiunea I-a de la primărie, aŭ venit la început cam cu încetul.

Aci prezida D. Dimitrie Rosetti și biuroul era compus din radicalĭ.

Fie-care candidat în luptă îșĭ avea aci câte 2—3 delegațĭ. D. Beldimanŭ n'avea de cât unul.

Agențiĭ polițieĭ și plătițiĭ candidaților oficialĭ, după ce aduceaŭ pe alegětorĭ până la ușa saleĭ de vot, căutaŭ apoĭ să'ĭ buzunărească pentru a vedea cu cine aŭ votat. Opoziția a prins de veste însă și a protestat biurouluĭ, care a făcut să înceteze această sfruntată buzunăreală.

In special, s'a distins printre agențiĭ polițieĭ un oare-care A. Vasiliu, fost institutor dat afară, un lingăŭ de cea maĭ rea specie, care în tot timpul perioadeĭ electorale a fost întreținut de candidațiĭ opozanțĭ, pe carĭ îĭ spiona și care în ziua alegereĭ căuta să controleze votul fără pic de rușine.

El a fost prins asupra faptuluĭ de către D. G. Panu, care i-a dat o lecție meritată.

Scara și anticamera primărieĭ gemeaŭ de asemenea ipochimene, dar și opoziția era bine reprezentată și aci candidațiĭ independențĭ aŭ obținut cele maĭ multe voturĭ.

Secțiunea II-a și a III-a

La secțiunea II-a votează alegětoriĭ din despărțirea I și a II-a și ceĭ din Tîrgu-Frumos.

Secțiunea II-a, instalată în sala Curțeĭ cu jurațĭ, era prezidată de D. Burada. — Biuroul era favorabil opozițieĭ. Și aci D. Beldimanŭ avea un delegat, pe când ceĭ-lalțĭ candidațĭ aveaŭ câte maĭ mulțĭ.

La secțiunea III-a, instalată în fața celeĭ de maĭ sus, în sala tronuluĭ din palatul administrativ, votează alegětoriĭ din despărțirea a IV-a și a V-a. Această secțiune a fost prezidată de D. Mateĭ Cantacuzino.

La aceste două secțiunĭ controlul s'a exercitat pe o scară întinsă și cu o nerușinare fără marginĭ.

De la prefectul județuluĭ, până la cel maĭ murdar agent electoral, toțĭ controlaŭ.

Zadarnice aŭ fost sforțările opozițieĭ de a împedica această manoperă scârboasă. Palatul fiind mare și conținênd un întreg labirint de odăĭ, controloriĭ guvernamentalĭ îșĭ schimbaŭ mereŭ sălașul, așa că, dacă'ĭ surprindeam într'un colț, eĭ să refugiaŭ în altul.

Pe la orele 10 dimineața, D. Eugen Ionescu a surprins pe un fost sub-comisar și actual aspirant la funcția de epistat, buzunărind pe un alegětor, care votase.

D-sa dădu alarma și toțĭ delegațiĭ independențĭ puseră mâna pe mișelul de agent, care se numește Gh. Mandrea, și voiră a'l duce la președinte.

Indată săriră vr'o 30 de bătăușĭ polițieneștĭ ca să'șĭ scape tovarășul. Dacă reușiră a'l scăpa, nu avură însă norocul de a'l scoate intact, căcĭ numaĭ barba luĭ știe ce a pățit.

La ușa de intrare a secțiuneĭ a III-a, circazianul Vizanti îșĭ așezase o masă, păzită de vr'o 50 de bătăușĭ și gardiștĭ deghizațĭ și ajutat de doĭ popĭ, — dintre carĭ s'a ilustrat maĭ ales popa și institutorul Gh. Enăchescu,—controla pe alegětorĭ fără nicĭ o remușcare.

Prefectul județuluĭ, instalat în cabinetul sěŭ, tot în palat, controla pe toțĭ funcționariĭ administrativĭ și era ajutat în această nobilă sarcină de inimosul Nicu Catargiu, candidat la colegiul țărănesc.

Aci controlul se exercita în modul următor: funcționarul, care avea să voteze, era introdus în cabinetul prefectuluĭ. Aci, după ce era buzunărit, primea din mâna înaltuluĭ demnitar buletinele candidaților tripleĭ alianțe și apoĭ era dat pe mâna D-luĭ Nicu Catargiu. Acesta îl însoțea până la ușa saleĭ de vot, îl aștepta la ieșire și îl aducea din noŭ prefectuluĭ, căruia trebuia să 'ĭ înmâneze toate buletinele primite de la biuroŭ.

Această manevră a ținut câtă-va vreme, până a prins opoziția de veste. Atuncĭ D. Beldimanŭ, însoțit de vr'o 20 de opozanțĭ, a intrat în anticamera prefectureĭ, a deschis ușile laterale, dar n'a maĭ găsit suflare omenească, de și cu două minute înainte intrase acolo o victimă, însoțită de ajutorul călăuluĭ.

Opoziția lăsă o gardă la ușă și sălașul controlorilor se mută în altă parte.

A funcționat și suveica o bucată de vreme, dar D. Ioan Nădejde a prins de veste și ĭ-a pus capăt cerênd președinteluĭ să pue stampila sa personală pe plicurĭ.

In sfârșit, poliția, care începuse a căra la vot pe toțĭ invaliziĭ din cele maĭ depărtate mahalale, a recurs la un alt mijloc pentru a putea să 'șĭ exercite controlul. Ea aducea câte un neputincios, îl băga în sala de vot, îl aștepta la ieșire, apoĭ — luându'l de subsuorĭ, îl ducea jos, îl punea într'o trăsură și 'l expedia la comisia respectivă.

Faptul acesta a fost observat de maĭ mulțĭ opozanțĭ, carĭ aŭ vězut agențĭ expediând pe alegětorĭ la comisie cu birja. Birjarul cu Nr. 1, cu un cal, a primit de la un agent pe un invalid, pe care l'a dus la comisia V-a; iar agentul s'a întors de a raportat circazianuluĭ Vizanti.

La secția II-a votează alegětoriĭ din Têrgu-Frumos. Pe aceștia, adică numaĭ pe ceĭ de carĭ era sigură poliția, ĭ-a adus cu un tren special la orele 2 p. m. și ĭ-a ținut până la 5 pe mâncare și maĭ ales pe běutură la hotel *Victoria*. Indată ce aŭ fost adușĭ la palat, agențiĭ i-aŭ înconjurat și n'aŭ lăsat pe nimenĭ să comunice cu dênșiĭ. Cel maĭ abil agent era avocatul Nicu Sakelary, ajutat de D-nul Zarifopol și de vr'o 20 de bețivanĭ. Indată ce un delegat de aĭ opozițieĭ voia să se apropie de un alegětor, conu Nicu Sakelary intervenea cu burta și întrerupea comunicația.

In rezumat, afară de omisiunĭ, acestea aŭ fost mijloacele cu carĭ sindicatul tripleĭ alianțe a reușit să obție majoritatea. Telegraful v'a adus la cunoștință cifrele. Știțĭ, prin urmare, că D. Beldimanŭ, de și n'a putut obține majoritatea, a întrunit un numěr de voturĭ colosal pentru un începětor fără partid și combătut de toțĭ.

Cele 488 de voturĭ ale D-sale dovedesc că în Iașĭ există inimĭ curagioase, conștiințĭ independente.

Colegiul III-lea

Aci lupta a fost cu neputință. Din zorĭ de ziuă bandele aŭ ocupat localul de vot și nimenĭ nu s'a putut apropia.

Toțĭ sub-prefecțiĭ, comisariĭ, sub-comisariĭ și toată droaia de lichele polițieneștĭ, într'o stare fără stare, aŭ stat grămadă.

Cine se apropia, era insultat, îmbrâncit, aruncat pe scărĭ și gonit.

Un bătăuș a mers cu nerușinarea până a intra în sala de vot; dar D. Dimitrie Rosetti, președintele biurouluĭ—căruia îĭ aducem omagiile noastre pentru tactul cu care a prezidat—l'a gonit.

Tot D-sa a condus până jos pe maĭ mulțĭ cetățenĭ, pe carĭ bătăușiĭ îĭ înhățaseră.

S'a telegrafiat ministruluĭ și ziarelor; dar nu s'a făcut nimic.

D. Nădejde, candidat, a contestat peste 200 de alegětorĭ improvizațĭ de poliție.

Rezultatul se cunoaște.

*

Incheind, ne credem datorĭ a exprima mulțumirea și a aduce omagiile noastre magistraților carĭ aŭ prezidat biurourile electorale și carĭ aŭ fost de o corectitudine și de o imparțialitate perfectă. O mențiune specială D-luĭ Mateĭ Cantacuzino, președintele secțieĭ a III-a, care și-a câștigat simpatiile tuturor.

*

Aŭ fost libere alegerile?

Viator.

Arbitragiul internațional

ROMA, 12 Bprilie. — Comitetul parlamentar pentru arbitragiul internațional s'a întrunit erĭ seară; până acum 162 de deputațĭ italienĭ aŭ aderat, se așteaptă adesiunĭ noĭ.

S'a decis să se adopte ideia uneĭ conferințe a reprezentanților parlamentelor din toate țările și carĭ va trebui să se întrunească la Londra.

D. Bonghi a fost confirmat președinte al comitetuluĭ, D-niĭ Sandolfi și Malffi, secretarĭ.

Comitetul a cerut de la președintele sěŭ să ia toate měsurile pentru ca viitoarea conferință ce se va ține la Roma în Noembre 1891 să fie demnă de poporuĭ italian.

Mișcarea Lucrătorilor

VIENA, 12 Aprilie. — Guvernatorul Austrieĭ de jos va publica mâine o înștiințare care oprește suspendarea lucruluĭ la 1 Maĭ și care amintește pedepsele la carĭ ar fi supușĭ lucrătoriĭ, carĭ n'ar ține angajamentele lor, saŭ carĭ ar comite excese. Procesiunile publice sunt oprite, desordinile se vor împedica prin toate mijloacele.

ESSEN, 12 Aprilie. — Numěrul total al greviștilor se urcă la 12,000; cea maĭ mare parte din proprietariĭ mineĭ aŭ dat

lucrătorilor un termen pentru reluarea lucruluĭ şi la expirarea căruia vor fi concediaţĭ.

DIN CALARAŞI

Ultima carte care a jucat-o D. Vineş a fost alegerea de la 10 Aprilie, nefast a fost pentru D-sa această încercare, şi decĭ, acum rĕmâne să se corijeze singur părăsit de toţĭ, până şi de ceĭ maĭ apropiaţĭ amicĭ aĭ D-sale.

Alegerea de la 16 Aprilie curent ce se va face, la colegiul I pentru balotagiŭ, reuşita este maĭ mult ca sigură a D-luĭ Petre Grădişteanu, de oare-ce la acea alegere va lipsi multe voturĭ administraţieĭ, fiind respinse recursurile alegĕtorilor de poruncă de către Inalta Curte de Casaţie, iar pe de altă parte prezenţa D-luĭ Grădişteanu între alegĕtorĭ asigură în mod precis reuşita D-sale.

Ast-fel fiind, nu putem de cât felicita pe alegĕtoriĭ Călărăşenĭ şi Ialomiţenĭ de stăruinţa ce aŭ pus dând lovitură de moarte candidaturilor oficiale, alegĕnd din rĕndurile lor oamenĭ cu cunoştinţe de interesele fie-căreia şi capabilĭ de a le satisface cerinţele la trebuinţă.

Rĕmâne însă ca şi ceĭ aleşĭ să ţie bine socoteală de interesele lor, căcĭ poporul tot-d'auna e recunoscĕtor pentru ceĭ ce în schimb nu 'ĭ lasă în peire.

De la Borcea.

Nu se găsesc asasiniĭ

VIENA, 12 Aprilie. — O scrisoare din Sofia adresată *Corespondenţeĭ politice*, constată că guvernul bulgar nu ştie unde se află asasiniĭ luĭ Belceff; e decĭ inexact că D. Grecoff a făcut oare-carĭ demersurĭ directe saŭ indirecte pentru estrădarea vinovaţilor, — înainte de a avea probe de aflarea vinovaţilor într'un loc determinat, guvernul bulgar nu va putea întreprinde atarĭ demersurĭ.

DIN BUCOVINA

Sistemul de exploatare şi de întrebuinţare a fonduluĭ bisericesc

Partea fonduluĭ în banĭ constă în cea maĭ mare parte în valorĭ de stat 2 la sută, zi: *douĕ procente* în un stat cu o situaţiune financiară ca a Austrieĭ.

Din acest fond se daŭ avansurĭ şi împrumuturĭ. Insă acestea după un sistem sigur. La proprietariĭ românĭ se împrumută cât de rar şi cât de scump, iar la Ovreĭ şi alţĭ strĕinĭ cât de des şi cât de avantagios. Sunt cazurĭ, unde din acest fond funcţionarĭ strĕinĭ aŭ primit banĭ fără nicĭ o garanţie, pentru ca să se facă proprietarĭ.

Afară de aceea multe alte hatîrurĭ grase, pentru serviciĭ de devoţiune, se fac tot din acest fond şi în socoteala intereselor bisericeştĭ. Aşa baia de fer din Iacobenĭ ale luĭ Manz, fiind-că nu maĭ produceaŭ nicĭ cât făcea munca, s'aŭ rescumpĕrat de fondul bisericesc cu câte-va milioane; aşa moşia Toporouţiĭ fu cumpĕrată de la nemţitul baron Mustatza cu îndoită valoarea eĭ ş. a. ş. a.

Despre milionul de fiorinĭ, luat la 1859 când cu resbelul cu Italia, s'a vorbit în una din corespondenţele precedente. Tot aşa s'a vorbit de sumele însemnate, ce anual din fondul bisericesc s'aŭ dat şi se daŭ pentru şcolĭ *fără deosebire de confesiune.*

Şi pentru toate acestea banĭ se găsesc, numaĭ pentru poporul ortodox şi pentru biserica luĭ nu se găsesc. Poporul este lăsat pradă bănciĭ rusticale evreo-leşască din Lemberg şi a Ovreilor carĭ iaŭ de la fondul bisericesc banĭ cu câte 5 la sută spre a-ĭ da ţĕranilor cu câte 36—120 la sută!

După ce episcopia Bucovineĭ a fost mutată de la Rădăuţĭ la Cernăuţĭ, ea a trebuit să stea aproape 100 de anĭ în nişte chilioare de batjocură şi să se mulţumească cu o biserică, cu înfăţişarea uneĭ magaziĭ de pulbere, care nu cuprindea nicĭ 200 de persoane. In Cernăuţĭ maĭ eraŭ douĕ bisericĭ de lemn, una *cea de paradă*, făcută cu cheltuiala episcopuluĭ Dosofteĭ, acela care a jucat un trist rol la luarea Bucovineĭ. Şi cu asemenea sf. locaşe trebui să se fălească reşedinţa falniceĭ episcopiĭ timp de 80 anĭ, până ce popa Andreĭ se îndură a clădi din zid biserica Sf. Paraschiva. Chiar veşminte arhiereştĭ maĭ de doamne ajută rĕmâne a se face danie de boierĭ moldovenĭ.

Aşa aminte îĭ era Austrieĭ de biserica Bucovineĭ. Pentru aceea şi catedrala de astă-zĭ, după ce fu terminată cu cheltuielĭ enorme, stătu nesfinţită timp de 20 de anĭ!

După anul 1861 guvernul voind să presare praf în ochiĭ lumiĭ şi tot o dată să-şĭ mascheze scopurile prea părinteştĭ faţă de interesele bisericeĭ noastre, se hotărî şi clădi pentru episcopie măreţul palat, un palat regal, care a costat milioane ca clădire şi costă zecĭ de miĭ ca întreţinere. Miĭ de familiĭ venetice s'aŭ aşezat în ţară cu această ocasiune şi aŭ făcut stare. Gurile rele spun, că aceasta a fost un început de încercare şi că sistemul se practică în proporţiunĭ înmiit de marĭ cu forticaţiile D-voastre!

Moşiile.

In una din corespondenţele mele s'a arătat în ce chip statul ţine în arendă domeniul Rădăuţilor. Acest domeniŭ ne poate servi ca exemplu, în al cuĭ folos guvernul austriac administrează celelalte moşiĭ şi pădurĭ ale fonduluĭ bisericesc.

Indată cum s'aŭ secularizat moşiile mănăstireştĭ, guvernul austriac a adus coloniĭ germane, ungureştĭ şi slave şi le-a aşezat pe moşiile bisericeştĭ dându-le locurĭ întinse fără nicĭ o despăgubire. Pe lângă acestea a maĭ luat din averea imobiliară a mănăstirilor şi a dat iarăşĭ gratis coloniştilor: boĭ, vacĭ şi caĭ şi i-a scutit încă şi de boieresc.

Pe lângă funcţionarĭ şi ovreĭ aceştĭ coloniştĭ aŭ format baza şi începutul populaţieĭ străine din Bucovina.

Moşiile şi pădurile, carĭ s'aŭ dat cu arendă, se daŭ aproape numaĭ la străinĭ şi cu preţurĭ ridicule. Proprietăţile fonduluĭ ast-fel arendate devin nişte vetre pentru împănarea ţăriĭ cu străinĭ.

Pădurile se caută în cea maĭ mare parte în regie. Personalul se ia din străinĭ şi Româniĭ sunt excluşĭ în mod sistematic. Silvicultoriĭ de toate gradele sunt nişte paşĭ, majoritatea lor făcĕnd averĭ marĭ în cel maĭ scurt timp.

Tot aşa de sistematic s'aŭ exclus şi se exclud Româniĭ de la numeroasele funcţiunĭ de la administraţia fonduluĭ bisericesc. Dacă icĭ-colea se află câte un Român, el saŭ se află în o funcţiune inferioară, saŭ este unul din ceĭ cu devotamentul de renegat.

In aşa mâinĭ se află fondul şi interesele noastre bisericeştĭ. Mitropolitul, ca un funcţionar al statuluĭ, n'are nicĭ o putere. Consistoriul este un simplu biuroŭ de înregistrare cu consilierĭ numiţĭ de-a dreptul de împĕratul.

Biserica noastră, prin natura eĭ tolerantă, s'a aflat şi se află faţă de cele lalte confesiunĭ *în defensivă, şi nicĭ defensiva nu-ĭ este permisă, „pentru ca pacea şi libertatea confesională să nu se turbure."* Şi guvernul abuzează faţă de biserica noastră în sens revoltător de pacea şi libertatea confesională. Aşa numaĭ un exemplu:

In consiliul şcolar superior din Cernăuţĭ şi în consiliile şcolare judeţene, care decid în prima instanţă despre soarta şcoalelor primare şi secundare, s'a luat ca pretext „egala îndreptăţire a confesiunilor" spre a vîrî în acele consiliĭ cât de mulţĭ membri duşmanĭ Românilor, cu toate că aceste consiliĭ nu decid în materiĭ confesionale. Ortodoxĭ în Bucovina sunt 450,000 ($^1/_2$ din eĭ sunt românĭ rutenizaţĭ) faţă cu 220,000 de alte confesiunĭ: ovreĭ, catolicĭ purĭ, catolicĭ unitĭ saŭ ruteniĭ Galiţianĭ şi protestanţĭ. — In consiliile şcolare ortodoxiĭ aŭ *un* reprezentant faţă de *patru* reprezentanţĭ ale celor lalte confesiunĭ: un evreŭ, un catolic pur, un catolic unit şi un protestant, — şi sunt judeţe, unde elementele neortodoxe sunt disparente!

Iată cum Austria înţelege egala îndreptăţire, când este vorba de Românĭ; iată sistem „părintesc" de guvernare!

Românĭ, bucuraţi-vĕ! Bucovina, trup din trupul bătrâneĭ voastre Moldove, se află pe bune mâinĭ!

Sucevanu.

CRONICĂ

Toţi batăuşiĭ—aŭ hotărât,—
Să fiŭ al dracu de vĕ mint,—
Luĭ conu Lascăr să 'ĭ ofere
Cadoŭ..... o bâtă de argint!

—x—

Atât de scumpă e că nimenĭ
Nu poate să'ĭ ghicească preţu!...
Ea este'n taină fabricată
De Don-Brătescu *şi de* Creţu!

—x—

La căpătâiŭ va fi sculptat
Al luĭ Meschiu *cap plăcut*
Reprezentând emblema sfântă
A cetăţeanuluĭ bătut!

—x—

Şi miĭ de reliefurĭ încă
Se vor înşirui mărunte,
Infăţişând capete sparte,
Fălcĭ pumnuite, coaste frânte...

—x—

Iar bâta care nicĭ o forţă
De vecĭ nu va putea-o 'nfrânge,
Va fi văpsită, se'nţelege,
Cu pete marĭ roşiĭ de sânge!

—x—

Aceia care-o să prezinte
Această bâtă cu noroc,
Luĭ conu Lascăr Catargiu,
Vor fi Ulmeanu *şi* Toboc!

Tradem.

Liga pentru Unitatea de cultură a Românilor

Lista de subscripţie a ziaruluĭ *Adevĕrul*:

Suma din urmă leĭ . .	1596.00
D. Gr. Rusu din Batoşanĭ . .	5.—
(Va urma) *Total leĭ*	*1601.00*

O explozie teribilă la Roma

La ierbăria militară s'a întêmplat o explozie teribilă.

Până acum s'a descoperit douĕ cadavre.

Toate casele pe o rază de un kilometru aŭ suferit stricăciunĭ.

Un mare numĕr de geamurĭ ale oraşuluĭ s'aŭ spart.

Un căpitan a fost rănit voind să scape pe nişte soldaţĭ.

Locuitoriĭ uneĭ case situate lângă ierbărie şi eleviĭ şcoaleĭ de agricultură nu aŭ suferit nicĭ un rĕŭ.

Regele a fost aclamat într'un mod viŭ la intrarea în oraş.

Sunt marĭ stricăciunĭ la Vatican, la biserica S-tuluĭ Petru şi la mănăstirea Sf. Paul.

Douĕ bisericĭ aŭ fost închise într'un mod provizoriŭ.

Regele a vizitat spitalele.

Pe locul sinistruluĭ eraŭ 48 rănitĭ; în oraş aproape 200, dar uşor rănitĭ.

D. Nicotera, rĕspunzĕnd uneĭ interpelărĭ la Cameră, a declarat că totul face să se creadă că exploziunea se datorează neprevederiĭ.

Ministrul de rezbel a zis că în ierbărie era un depozit de 250,000 kiograme de iarbă veche; o dublă anchetă administrativă şi tehnică s'a deschis; se crede că s'a produs în iarbă o combustiune lentă greŭ de constatat într'un mod ştiinţific.

Din cauza sinistruluĭ alergările s'aŭ amânat.

INFORMAŢIUNI

Societatea „Tinerimea română studioasă din Berlin" exprimă prin aceasta viile sale mulţumirĭ tuturor redacţiunilor de ziare şi publicaţiunĭ periodice, precum şi autorilor şi persoanelor ce aŭ avut bunavoinţă d'a respunde Apeluluĭ sĕŭ şi d'a face donaţiunĭ pentru tênĕra sa bibliotecă. Donaţiunile până acum primite sunt cum urmează:

Ziare şi publicaţiunĭ periodice:

„Rĕzboiul vechiŭ"; „Revista judiciară"; „Progresul medical român"; „Biblioteca familieĭ"; „Lumină pentru toţĭ"; „Gazeta Poporuluĭ" (Timişoara); „Archiva Soc. ştiinţifice şi literare" din Iaşĭ; „Inainte"; „Alexandri", ştiinţe, litere, arte.

Publicaţiunĭ trimise de autorĭ:

Dr. Z. Petrescu: „Mémoires lus au congrès médical international de Berlin", Buc. 1890; „Ueber die Methode um der Contagiosität der tuberculosen Sputa vorzubeugen", Buc. 1888; „Bryonia alba, ein neues Antihemorrhagicum."

Paul Plocq & G. Marinescu: „Poliomyélites et polynévrites", extract din „La nouvelle iconographie de la Salpêtrière"; „Sur la morphologie des faisçeaux neuro-musculaires"; „Sur l'anatomie pathologique de la maladie de Friedrich."

P. Marce & G. Marinescu: „Sur l'anatomie pathologique de l'acromégalie."

Ioan Buţa: „Despre tratamentul tuberculoseĭ pulmonare în special cu substanţele antiseptice volatile."

Petru Constantinescu: „Contribuţiunĭ la tratamentul pneumonieĭ prin digitală."

Dr. Melchior Hârsu: „Beitrag zur Actiologie der Hematocele retrouterina."

Constantin Petrescu: „Un tractat asupra agricultureĭ şi industrieĭ în România"; „Exploatarea moşiilor din România în părtăşie."

Lucreţia Suciu: „Versurĭ," Sibiŭ 1887.

I. P. Florentin: „Horea", roman.

George Demetrescu: „Eugenia", poemă în versurĭ; „Adevĕrul, saŭ omul, natura şi D-zeŭ, poemă în versurĭ."

Donaţiunĭ:

D. *I. Mano*, Berlin: „Literatura populară română" de Gaster.

D. *G. Marinescu*, Berlin: „Clinica" revistă medicală şi mensuală.

D. *Dr. M. Hârsu*, Berlin: „Lecţiunĭ de clinică medicală" de Dr. Stoicescu; „O nouă etimologie a numeraluluĭ românesc" de Gr. Creţu; „Convorbirĭ literare" anul 1889, etc.

D. *I. Socoliu*, Berlin: „Robia şi Socialismul, rĕspuns luĭ Herbert Spencer"; „Neue Gedichte" de Heine; „Faust" de Goethe.

Rugăm ca toate trimiterile să ni se facă d'acum înainte pe adresa: Ilariu Socoliu, cand. phil. Lübeckerstrasse 42, Berlin NW. *Comitetul.*

—✠—

Administraţia ziaruluĭ „Adevĕrul" *pentru a putea reduce cu 25 la sută preţul publicaţiunilor, a renunţat cu desăvîrşire la serviciul* Agenţia Havas *precum şi celor-l'alţĭ agenţĭ de publicitate şi anunţă pe numeroşiĭ sĕĭ cititorĭ şi'n special pe D-niĭ comercianţĭ şi industriaşĭ, că în viitor anunţurile, inserţiile şi reclamele se primesc numaĭ la Administraţie, Bulevardul Elisabeta Nr. 111.*

Lista de subscripţiune pentru ridicarea unuĭ monument naţional în oraşul Ploeştĭ, spre amintire vitejilor vînătorĭ din Batalionul al II, căzuţĭ în rezboiul din 1877 (78).

(Va urma) **Total . 404.00**

FENELON

Impĕrătésa Bĕtrână şi Ţaranca

Era odată o împĕrătească aşa de bĕtrînă, dar aşa de bĕtrână încât nu maĭ avea nicĭ dinţĭ nicĭ pĕr; capu'ĭ tremura ca frunza cletinată de vînt, nu vedea de fel, măcar că avea ochelarĭ; vîrful nasuluĭ i se 'npreunase cu bărbia; se gîrbovise aşa de tare că aĭ fi crezut că tot d'auna fusese pocită.

O ursitoare care fusese faţă la naşterea eĭ, îĭ ieşi înainte şi 'ĭ zise:

— Vreĭ să te întinereştĭ?

— Bucuros mĭ-aş da toate sculele câte le am numaĭ ca să maĭ fiŭ de 20 de anĭ! respunse împĕrăteasa.

— Dacă 'ĭ aşa, respunse ursitoarea, trebue să daĭ bĕtrîneţea d-tale altcuĭva care să 'ţĭ dea tinereţea şi sănătatea. Cuĭ să 'ĭ dăm noĭ suta de anĭ a d-tale?

Impĕrăteasa puse să caute peste tot locul pe cineva care să vrea să fie bĕtrîn ca s'o întinerească pe dînsa.

Venirâ mulţĭ golanĭ carĭ voiaŭ să 'nbĕtrînească pentru ca să fie bogaţĭ; însă care cum vedea cum tuşeşte Impĕrăteasa, cum scuipă, cum horcăe, cum se hrăneşte numaĭ cu zeamă de carne, cum e de murdară, hidoasă, înputiţă, bolnavă şi lipsindu'ĭ şi o doagă, nu maĭ voia să se însărcineze cu aniĭ eĭ: maĭ bine voiaŭ să cerşească şi să umble în zdrenţe.

Veneaŭ şi ambiţioşĭ şi împĕrăteasa le făgăduia rangurĭ nalte şi onorurĭ marĭ.

— Dar ce să facem cu rangurile acestea? ziceaŭ eĭ după ce o vedeaŭ; nu am cuteza să ieşim în lume aşa de scîrboşĭ şi aşa de grozavĭ!

Insfîrşit veni o fată, o ţărancă, frumoasă ca ziua, care ceru coroana în schimbul tinereţĭ sale; o chema Peronela.

Impĕrăteasa se superă d'o camdată; dar ce avea să facă? ce folosea necazul? voia să se 'ntinerească.

— Să 'mpărţim pe din doĕ împĕrăţia mea, zisea ea Peroneli; tu să aĭ jumĕtate împĕrăţia şi eŭ jumĕtate: ajunge atâta pentru tine care eştĭ o ţărancă proastă.

— Ba nu, respunse fata, nu ajunge; vreaŭ să 'mĭ daĭ tot. Dacă nu vreĭ să 'mĭ daĭ ce 'ţĭ cer, lasă 'mĭ mie frumuseţea şi tinereţea mea şi eŭ îţĭ las suta de anĭ, cu zbîrciturile şi cu moartea care te ţine de coada rochieĭ.

— Dar şi eŭ ce aş face dacă n'aşĭ maĭ avea împĕrăţia? zise împĕrăteasa.

— Aĭ rîde, aĭ juca, aĭ cânta ca mine! îĭ rĕspunse ţăranca.

Şi vorbind astfel începu să rîză, să joace şi să cânte.

Impĕrăteasa îĭ zise:

— Ce aĭ face în locul meŭ? Tu nu eştĭ obişnuită cu bĕtrîneţea.

— Nu ştiŭ ce aş face, zise ţăranca, aş vrea să încerc; fiindcă am auzit că 'ĭ frumos lucru să fie cineva împĕrătească.

Pe când se învoia astfel veni ursitoarea şi zise ţărănceĭ:

— Vreĭ să înveţĭ să fiĭ împĕrătească bĕtrînă, ca să ştiĭ dacă o să 'ţĭ placă pe urmă?

— Pentru c : nu? zise fata.

Intr'o clipă se zbîrceşte pielea pe faţă; ĕrul i se albeşte; se face arţăgaşe şi cicălitoare; capu 'ĭ tremură; dinţiĭ staŭ să 'ĭ pice; iac'o bĕtrînă d'o sută de anĭ.

Ursitoarea deschide o cutiuţă şi scoate dintr'însa o mulţime de ofiţerĭ şi de curtezanĭ îmbrăcaţĭ cu haine scumpe, carĭ cresc cu cât ies din cutie, şi carĭ se închin cu respect înaintea noueĭ împĕrătese.

Se întinde o masă mare, însă împĕră-

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL" (116)

CHARLES MEROUVEL

MORŢI ŞI VII

XXI

Consultaţie medicală

„O să'ţĭ trimit trăsura mea mâine la zece ore şi, dacă veĭ binevoi să viĭ la Teĭ, voiŭ profita ca să te consult ca doctor şi să te rog ca prietin ca să 'mĭ daĭ deslusirile trebuincioase.

„Sînt însărcinat tot într'o vreme să ţĭ daŭ un suvenir, şi, cu speranţa că te voiŭ vedea, te rog să primeştĭ simţimintele mele de devotament.

"*G. Davidson*"

Castelul Teilor, Courbevoie, Sena.

Campayrol se uită şi iar se uită la adresă.

Nu era eroare.

Scrisoarea era pentru dînsul,

Şi cu toate acestea nu cunoştea pe Davidson ĕsta!

Un prietin al luĭ George Dambert poate!

Ideia asta 'ĭ veni numaĭ decât.

Davidson ĕsta venea din America.

Dambert era acolo.

Cu chipul acesta, el, Campayrol, va putea să afle ce face una din victimile luĭ!

Dar dacă cumva i se întindea o cursă?

In mijlocul departamentuluĭ Seneĭ?

Cu neputinţă!

Curiozitatea îl aţâţa! Işĭ aduse aminte de numele ĕsta: Davidson.

Aşa 'l chema pe omul care cumpĕrase ruinele de la Boissy.

Poate că era acelaş Davidson!

Atuncĭ era un om prea bogat!

Un om bogat nu se putea gîndi să 'l fure pe dînsul.

Atuncĭ ce primejdie încura el?

Ş'apoĭ, George Dambert nu bănuise nicĭ odată ce se urzise în potriva luĭ şi nu dupe 18 anĭ putea să găsească urmele şi maĭ cu seamă probe în potriva trădătorilor de carĭ avea să se plângă.

Maiorul se sculă.

Patul trosni subt greutatea luĭ.

Savin 'l ajută să se înbrace.

La 10 ore sosi trăsura.

Feciorul sări jos de pe capră, bătu în uşe şi întrebă:

— Domnul doctor campayrol.

— Eŭ sînt, zise Limusinul care tocmaĭ ieşa.

— Domnu a primit scrisoarea?

— Da. Nu'ĭ altceva?

— Nu. Domnu este aşteptat.

— Iacă-mĕ!

Se sui în trăsură, deschise umbrela pe care o găsi într'însa, ca să nu 'l arză soarele şi zise politicos vizitiuluĭ:

— Mână!

Calul porni.

Peste câteva minute se opri la scara uneĭ case ascunsă sub teĭ.

Feciorul sări jos de pe capră, pecând un alt fecior deschidea uşa de la sala de jos.

Campayrol se coborî şi el şi se uită cu mulţumire înprejur.

Maiorul rĕsuflă în colţul acesta de paradis pământesc.

Nu 'ĭ trecea prin cap că intră acolo ca prizonier de rezbel.

Un fecior îl întroduse în vestibul, pe când altul se puse la uşe.

D'aci, Campayrol trecu într'un salou mare şi din salonul acesta într'altul înconjurat de blibiotecĭ şi cu înfăcişare aspră.

Servitorul îĭ oferi un scaun maioruluĭ zicêndu'ĭ:

— Dacă domnul voeşte s'aştepte, stĕpînul meŭ vine îndată.

Streinul nu se ivi aşa de iute.

Campayrol auzi un zgomot în partea pe unde ieşise feciorul. Zgomot care semăna cu un zăvor tras.

Se uită la fereastră şi vĕzu un arap, cu înfăcişarea sĕlbatică, care se preumbla de colo până colo şi nu slăbea din ochĭ fereastra pe care părea însărcinat s'o păzească.

Ce însemna această miză în scenă?

— Heĭ! poate c'am făcut rĕŭ că am fost aşa de uşuratec d'am venit aicĭ! îşĭ zise maiorul în gînd.

Când omul nu are conştiinţa tocmaĭ curată, copii chiar per a fi jandarmĭ, şi, noaptea, trunchiurile sînt fantome.

Maiorul tuşi.

Simţia un frig în cabinetul acesta. Iĭ lipsea soarele d'afară.

Voia să tragă un clopoţel, când se deschise o uşe şi intră Americanul.

Campayrol se uită cu sfială la figura stĕpînuluĭ caseĭ.

I se părea că seamănă cu clientul sĕŭ de la Breuil, cu George Dambert.

— D-ta eştĭ domnu Campayrol negreşit? zise omul.

— Da, domnule.

— Eŭ sînt domnu Davidson.

Maiorul salută însă se vedea că era tulburat.

Auzise el odată glasul acesta.

Celălalt zise cu multă politeţe:

— Te rog şezĭ, domnule. Am multe lucrurĭ să 'ţĭ spun.

Cu cât se uita maiorul maĭ mult la stăpînul caseĭ cu atâta i se măreaŭ bănuelile.

Barba asta neagră, care începuse să cărunţească, şi tunsă dupe moda americană, deghiza ea singură pe George Dambert. Insă nu era de ajuns pentru a distruge asemĕnarea cu fostul rănit de la Jonchère.

— Mĕ iartă, scumpe domnule, zise el neted, însă, înainte de toate, aş avea să 'ţĭ fac o întrebare.

— Fă-o.

— In scrisoarea d-tale facĭ aluzie la un oarecare George Dambert?...

— E adevĕrat.

— Pe acest George Dambert l'am cunoscut într'o zi şi nu l'am uitat. Şi d-ta semenĭ foarte mult cu dînsul, parole sacrée!

— Iĭ seamĕn?

— Aşa de tare încât aş crede că d-ta eştĭ.....

— Aşa!

— ....Dacă nu 'mĭ aĭ afirma că te chemĭ Davidson....

— Omul îşĭ schimbă câte o dată numele, maĭ cu seamă când se expatriază...

— Şi d-ta ţi l'aĭ schimbat?

— George Dambert şi George Davidson sînt una şi aceeaşĭ persoană, scumpe domnule!

— Va să zică?

— Suvenirile d-tale nu te înşală.

— D-ta eştĭ?....

— George Dambert în persoană.

Şi fiindcă maiorul rĕmăsese cu gura căscată, celălalt zise:

— Vezĭ bine, scumpe domnule, că avem multe lucrurĭ să ne spunem.

Maiorul se căi amarnic că venise.

(Va urma)

teasa e desgustată şi nu poate să mestice; e ruşinată şi mirată; nu ştie nicĭ ce să spue nicĭ ce să facă; tuşeşte de'şĭ sparge pieptul; scuipatu'ĭ curge pe bărbie; nasu 'ĭ ie murdar şi şi 'l şterge cu mânica; se uită în oglindă şi se vede pocită.

Adevĕrata împĕrătească şade într'un colţ; ea rîde şi pe tot minutul se face tot maĭ frumoasă: pĕru'ĭ creşte; îĭ ies alţĭ dinţĭ; pielea i se întinde şi se rumeneşte; acum îşĭ ridică corpul drept ca o lumînare; însă era murdară, îmbrăcată prost. Slugile o iaŭ drept o slujnică şi voesc s'o gonească din palat.

Peronela 'ĭ zice atuncĭ:

— Acum îţĭ vine greŭ că nu maĭ eştĭ împĕrătească, dar şi mie îmĭ vine greŭ că sînt; ştiĭ ce? ia'ţĭ înapoĭ coroana; şi dă 'mĭ înapoĭ mie sărăcia mea.

Schimbul fu făcut îndată: împĕrăteasa îmbĕtrîni la loc, şi ţăranca întineri iar.

Abia se făcu schimbul ĕsta şi fiecare se căi; însă nu maĭ era vreme.

Ursitoarea le osîndi să rĕmâe aşa cum se aflaŭ.

Impĕrătetsa plângea în fiecare zi.

Indată ce o durea un deget zicea:

— Ah! dac'aş fi Peronela! acum aş şedea într'o colibă şi aş trăi cu castane; însă aş juca pe iarba verde de la umbra ulmuluĭ cu ciobaniĭ carĭ ar cânta din fluer. Ce 'mĭ foloseşte că am pat moale frumos, când eŭ sufer şi nimenĭ nu mĕ poate uşura!

Mîhnirea asta 'ĭ mări boala, doctoriĭ carĭ o îngrijaŭ i-o măriră şi maĭ tare.

Peste doĕ lunĭ împĕrăteasa muri.

Peronela juca pe iarba verde pe malul unuĭ pîrîŭ înpreună cu alte fete, când află că a murit împĕrăteasa: atuncĭ pricepu ea că avusese maĭ mult noroc de cât minte că pierduse împĕrăţia.

Ursitoarea veni la dînsa şi 'ĭ spuse să 'şĭ aleagă un bărbat din treĭ pe care'ĭ propuse: unu, bĕtrîn, supĕrat, neplăcut, crud, dar bogat şi puternic, boer mare, care n'ar putea nicĭ zi nicĭ noapte să trăiască fără dînsa; altul, bine făcut, bun, îndatoritor, blând, de familie mare, dar sărac şi nenorocit în toate; celălalt, ţĕran ca şi ea, nicĭ frumos nicĭ urît, care s'o iubească nicĭ prea mult nicĭ prea puţin, şi nicĭ bogat nicĭ sărac.

Peronela nu ştia pe care să 'l aleagă, fiindcă, fireşte, eĭ îĭ plăceaŭ hainele frumoase, trăsurile şi petrecerile.

Insă mulţimea 'ĭ zise:

— Eştĭ o proastă. Vezĭ pe ţăranul ĕsta? aşa bărbat îţĭ trebue. Bĕtrînul te ar iubi prea mult, pe celălalt l'aĭ iubi tu prea mult; să te mulţumeştĭ dacă ţĕranul nu te va bate. E maĭ bine să jocĭ pe iarba verde de cât în palat şi să fiĭ o ţărancă în sat, de cât să fiĭ cucoană mare în lumea frumoasă. Cu ţăranoiul tĕŭ cel puţin veĭ fi fericită toată viaţa.

I. S. Spartali

UN DUEL LA PARIS

PARIS, 12 Aprilie.—O întâlnire cu sabia s'a făcut între generalul Négrier comandantul corpuluĭ al 7-a şi un bulevardist numit Gaston le Grand. Generalul Négrier a fost rănit la piept. D. Le Grand la falca stângă. Ambiĭ uşor. Intâlnirea era motivată printr'o ceartă la teatrul francez unde D-niĭ Le Grand a făcut observaţiĭ generaluluĭ, care vorbea în loja vecină.

Ultime Informaţiĭ

Consiliul de medicĭ instituit pentru a constata cauza morţeĭ luĭ Meschiu a declarat că a murit de apoplexie pulmonară fudroiantă, constatând în acelaşĭ timp că a fost şi bătut.

Autopsia s'a făcut cu uşile închise nepermiţêndu-se nicĭ chiar medicilor să asiste.

Cu toate acestea poliţia l'a îngropat astă-noapte ca pe un esecutat, la cimitirul Sf. Vinerĭ, sub escorta unuĭ pluton de jandarmĭ.

—*—

Reua credinţă a celor de la *România* este prea din cale afară, când caută a tăgădui bătaia ce *băieţiĭ* D-luĭ Brătescu aŭ administrat reporteruluĭ nostru, reproducênd o informaţie a noastră apărută tocmaĭ Marţĭ dimineaţa.

Nu tăgăduim nicĭ azĭ că Marţĭ dimineaţa a fost linişte, dar că Mercurĭ n'aŭ fost bătăĭ şi că reporterul nostru n'a mâncat bătae, ar fi să ne găsim în aceiaşĭ stare de nesimţire în care se află confraţiĭ noştriĭ oficioşĭ.

—*—

Numĕrul voturilor obţinute de candidaţiĭ din Iaşĭ ne-a fost comunicat greşit — probabil cu intenţie — de către autoritatea competintă.

In depeşa oficială se zice că D. Panu a obţinut numaĭ 421 voturĭ, pe cand D-sa obţinuse 616, iar cele 421 eraŭ ale D-luĭ A. Bădărăŭ, despre care depeşa oficială nicĭ nu pomeneşte.

Ce să zicĭ? D. polcovnic de la poştă se pricepe în atribuţiile ce-ĭ incumbă, după cum ministrul sĕŭ de interne pricepe teoriile constituţionale.

Cum e turcul şi pistolul.

—*—

De oare-ce s'a refuzat Preseĭ să asiste la autopsia cadavruluĭ luĭ Meschiu vom căuta să publicăm actul medico-legal subsemnat de comisiunea de doctorĭ carĭ aŭ făcut autopsia, spre a se cunoaşte de toată lumea adevĕrata cauză a morţeĭ luĭ Meschiu, orĭ-care ar fi ea.

—*—

Cu ocazia alegerilor de ierĭ a balotagiuluĭ colegiuluĭ al III-lea de Muscel, prefectul Popescu a provocat prin bătăuşiĭ sĕĭ cele maĭ marĭ scandalurĭ.

Vĕzênd că pierde şi al treilea colegiŭ a scos armata pe stradă şi ast-fel a putut să obţie cele 208 voturĭ pentru D-nu Florian Crasan.

—*—

D-nu I. Rîmniceanu, ajutorul de primar al capitaleĭ, a demisionat pe ziua de 15 curent.

—*—

Măcelariĭ aŭ scumpit carnea din noŭ ridicênd-o la 90 banĭ chilo.

—*—

Din Roman ni se telegrafiază următoarele:

Ziarele carĭ ne anunţă aleşĭ deputaţĭ liberalĭ-conservatorĭ sunt induse în eroare. Suntem liberalĭ-naţionalĭ membriĭ aĭ clubuluĭ liberal şi aleşĭ ca atarĭ.

Rugăm rectificare.

Nicu Gr. Drăghicĭ, G. Gheorghiade.

—*—

Lunĭ, 15 (27) curent, la ora 1 p. m. Academia Română va ţine şedinţă publică în noul sĕŭ local — calea Victorieĭ, 135.

D-nu *Gr. G. Tocilescu* va citi discursul sĕŭ de recepţiune *despre Dimitrie Cantemir.*

D-nu *Iosif Vulcan* va citi o odă compusă pentru jubileul Academieĭ de 25 anĭ.

—*—

Marţĭ, 16 cnrent, la orele 11 dimineaţa, se va vinde prin licitaţie publică vechea *tipografie a Academieĭ*, instalată în strada Colţeĭ, alăturĭ cu primăria Capitaleĭ.

—*—

Casa de Schimb B. MARCU din *Strada Smârdan Nr. 15*, în faţa Bănceĭ Naţionale, spre poştă, ne comunică următoarele cursurĭ:

4% Renta amortisabilă	87—
5% Imprumutul comunal (1883)	96—
5% Imprumutul comunal (1890)	97—
5% Scris. funciare urbane	96 1/4
5% Scris. funciare rurale	100
5% Renta amortisabilă	99—
5% Scris. urbane de Iaşĭ	87—

ULTIME TELEGRAME

PETERSBURG, 12 Aprilie. — Fostul ministru de Resbel al Serbieĭ, D-nu Giuricĭ a sosit însoţit de 30 ofiţerĭ sêrbĭ, carĭ vor fi ataşaţĭ la maĭ multe corpurĭ de trupe ruseştĭ.

ROMA, 12 Aprilie.—*Esercito* zice că afară de ancheta administrativă deschisă de comandantul corpuluĭ de armată asupra explozieĭ ierbărieĭ şi de ancheta tehnică a ministeruluĭ de resbel, o a treia se va face de autoritatea judiciară.

LOTERIE

Comisiunea prevĕzută de legea loteriilor a dat autorizare cu adresa Nr. 4.766 din 30 Martie ca tragerea **loterii de binefacere pentru construirea Scoaleĭ şi Bisericeĭ evangelice din Brăila** care era să aibă loc în ziua de *16 Martie trecut* să se efectueze **în ziua 14 Aprilie curent.**

Biletele se află de vênzare în Bucureştĭ la depositarul principal D. R. Marcu strada Regală, Nr. 2 Hotel Continental, de unde şi revînzĕtoriĭ 'şĭ pot procura bilete cu rabat.

FOIŢA ZIARULUI *ADEVĔRUL*

[4]

RĂDULESCU-NIGER

Greşeală de adresă

(Urmare)

II

Rĕmas într'un cerc strîmt de cunoscĕtorĭ, care 'ĭ daŭ adevĕratul preţ, Ludescu nu se trudeşte să treacă maĭ departe, nu se îndeamnă să forţeze trîmba de pânză a scriitorilor cunoscuţĭ ca să se aşeze printre eĭ.

E scârbit de indiferenţa unora, de mutrele de superioritate ale altora, de escluzivismul fireĭ invidioase a celor maĭ mulţĭ.

El se mulţumeşte cu ce produce şi cât produce. Cunoaşte că ce produce e bun şi e fericit că poate produce bun.

Firea sa onestă îl ceartă une-orĭ pentru inconsequenţa luĭ ca gazetar. Acesta fiind însă rezultatul educaţiuneĭ ce 'ĭ-a dat societatea în care vieţueşte, se supune influenţeĭ ce generalitatea întinde tot-d'auna asupra individualităţiĭ; şi când individualitatea nu are un punct de rezistenţă, se supune în chip preursit.

De câte orĭ nu rîdea el singur, în cele cincĭ gazete la care scria, când citea articolele semnate cu câte unul din pseudonimele sale!

Articolele serioase, bine scrise, cu argumente convingĕtoare, — convingĕtoare şi lovind în liberalĭ, şi lovind în junimiştĭ, şi lovind în conservatorĭ şi lovind în exasperaţiĭ democraţĭ, pretinşĭ socialiştĭ....

Adese orĭ se întreba el singur dacă din aceeaşĭ pană, a luĭ, ieşiseră toate?

— Pĕcat că nu sunt şi om al Dreptuluĭ... Al draculuĭ de strîmb aşĭ putea fi, îşĭ zicea Ludescu.

Dar iată că dorul de a scăpa pentru câte-va momente de necurăţeniile vieţiĭ, îl cuprindea şi, rĕmânênd poetul, se aşeza pe meditat orĭ pe scris....

Când Nipreanu intră în curtea plină de căsuţe închiriate atâtor luptătorĭ ordinarĭ aĭ vieţiĭ, — poetul, — a căruia odaie se afla în corpul de casă locuit de proprietară, — sfârşia o poemă intitulată: *Nebuniĭ.*

Era una din acele producţiunĭ pline de observaţiunĭ ale năravurilor uneĭ epoce, bielşug de spirit şi de ironiĭ, de imagiuĭ poetice şi de ideĭ sănătoase, bucată erudită, fără pretenţiune, plină de adevĕr şi îmbrăcată în cea maĭ atrăgĕtoare haină de versurĭ curate, armonioase, curgĕtoare.

Tocmaĭ scria ultimele douĕ versurĭ:

Iubit condeiŭ, opreşte'ţĭ zborul... Suntem o lume de copiĭ;
Copilărie tristă însă, căcĭ facem triste nebuniĭ!

Când, auzi bătênd în uşă.

Nipreanu i se înfăţişă.

— Domnul Ludescu, întrebă el.

— In persoană, rĕspunse poetul. Poftim.

Sunt vizite care displac saŭ pentru că întrerup o ocupaţiune ce ni-ĭ dragă, saŭ pentru că înfăţişarea întrerupĕtoruluĭ are ceva într'ênsa care nu place.

Nipreanu, cu aierul sĕŭ distins, cu zîmbet amical, cu glas sonor plăcut, impresionă în bine pe poet.

— De sigur că v'am întrerupt, că v'am distras dintr'o dulce convorbire cu Muzele, zise Nipreanu, după ce cuprinse într'o privire toată încăperea şi 'şĭ dădu seama de atitudinea poetuluĭ, în momentul intrăriĭ luĭ.

— Scriam, ce e drept, — sfârşiam însă tocmaĭ când băteaţĭ în uşă, Domnule...

— Romulus Nipreanu.... Numele meŭ însă nu vĕ poate spune nimic. Sunt un obscur adorator al artelor frumoase... şi atât....

— Atuncĭ... suntem prietenĭ fără să ne fi cunoscut, zise cu pornire amicală poetul şi întinse mâna luĭ Nipreanu. A fi adorator al artelor, adorator sincer, nu ca modă... *fin de Siècle*, e un mare merit în ţara noastră foarte puţin expusă... emoţiunilor estetice... boală, care nu ameninţă să devie o epidemie....

— Totuşĭ să sperăm, Domnule Ludescu. Pân' la lăţirea eĭ însă, noĭ, suferinziĭ izolaţĭ, să căutăm să trăim în infirmitatea noastră, să ne strângem la un loc... ca ciumaţiĭ.... Uniĭ să scrie.... ceĭ-l'alţĭ să guste aceste scrierĭ cu pofta şi cu foamea cu care bolnaviĭ îşĭ sorb supa şi paharul cu vin întăritor... Cunoaşteţĭ revista „*Sfatul oamenilor de litere*".

Membriĭ soc. acesteĭ reviste şi comitetul de redacţie doresc a vĕ avea lucrările D-v. atât de meritoase. Şi prima, vĕ cer s'o duc eŭ şi apoĭ să vĕ faceţĭ şi D-v. apariţiunea în coloanele acesteĭ societăţĭ.

— Mĕ cam tem, Domnule Nipreanu, nu de critica dreaptă, raţională, ci de critica rĕŭ voitoare a unora din membriĭ redacţiuniĭ, dintr'un spirit de exclusivism condamnabil. Iĭ cunosc în de-ajuns. Saŭ trebue să le aducĭ multă smîrnă şi tămâie pentru ca D-lor să bine-voiască a 'ţĭ acorda o ochire prietenoasă şi douĕ vorbe de încuragiare, saŭ, păstrându'ţĭ demnitatea, să fugĭ de dinaintea acestor excelenţe literare.... Discuţiune cu D-lor nu încape, căcĭ aŭ cuvinte zise de sus, care'ţĭ impun tăcere şi privirĭ, cătând şi maĭ de sus, care te revoltă. Am cercat o dată să fiŭ acolo, chemat de D-lor şi am plecat, regretând că m'am dus. D-le Nipreanu, eŭ socotesc literatura ca un câmp deschis smăltat cu florĭ, în care orĭ-ce floare are drept la lumina soareluĭ, la roua nopţiĭ, la vîntul ce rĕcoreşte şi la ploaia ce dă viaţă. Poate să crească în voia lor, libere, iar tu, trecĕtor, nu aĭ de cât să priveştĭ, să'ţĭ alegĭ şi să cultivĭ care specie 'ţĭ place, precum şi să criticĭ cu logică şi inteligenţă, cu raţiune şi fără nicĭ un simţimînt strein acestora, — operile literare, modul lor de a se arăta şi d'a fi. „La noĭ e putred mĕrul.... a zis de mult poetul şi a murit nebun!" — ştiĭ aceste versurĭ? E adevĕrul. La noĭ e putred mĕrul. Să'ţĭ confirm şi în alt chip zisele acestea. Am avut îndemnul de a scri o piesă de teatru, comedie de năravurĭ în vr'o treĭ acte. Direcţia Teatrelor! Ştiĭ D-ta ce însemnează Direcţia Teatrelor? Să te păzească Dumnezeul Artelor să ştiĭ... Acelaşĭ spirit de excluzivism, căptuşit cu făcĕtorul de minunĭ Hatârul... O duseiŭ piesa. O cetiiŭ. A! nu! Subiectul e prea crud. Scene prea naturaliste! Schimbă, te rog, colea; schimbă dincoace. Am schimbat, am dus-o. — A! acum e maĭ bine... — O să jucaţĭ va să zică?

Da, da, da! — Şi da, da, da a rĕmas, D-le Nipreanu. Am ros tocurile a 3 perechĭ de ghete pe scările de din dos ale Direcţiuneĭ. Pace bună! *Ad-acta... cum magna laude...* Veni alt Director, autor de piese originale.—Da, D-le Ludescu o s'o joc. Eŭ sunt pentru piesele originale! Voiŭ da prioritate lor ca să se determine o dată un curent dramatic original! —Am plecat foarte încântat.— Eĭ, ce crezĭ? a dat prioritate pieselor originale? Da,—a jucat pe-ale sale toată stagiunea, plus traducerĭ, plus localizărĭ... Şi d'atuncĭ sunt treĭ anĭ,—treĭ anĭ, în litere, orĭ în cifre, cum îĭ vrea!

— Şi nu s'a jucat nicĭ până azĭ?

— Nicĭ până azĭ, D-le Nipreanu.

Eĭ, apoĭ maĭ aĭ curajul să scriĭ?

(Va urma)

Bucuresci. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.